ESKİ BİR KARAGÖZ FASLI: ÖDÜLLÜ YA DA KARAGÖZ'ÜN PEHLİVANLIĞI

Dr. METİN AND

Karagöz'ün eski oyunlarından olduğunu bildiğimiz, ancak bugüne kadar metni elde olmayan *Ödüllü veya Karagöz'ün Pehlivanlığı* adlı oyunu araştırmalarımız sonunda İstanbul'da Raif Ogan'ın koleksiyonu arasında buldum ve burada tümünü yayınladığımız metin için Sayın Raif Ogan'ın izniyle yararlandık. Ayrıca Tiyatro Enstitüsü'nde Kavuklu Hamdi'nin dağarcığından *Ödüllü veya Pehlivanlar*'ın bir Ortaoyunu metni bulunmaktadır. Bu iki metni karşılaştırabilmek için kısaca Ortaoyunun özetini verelim: Yaşlı Zenne ile kızı, Pişekâr'la karşılaşırlar. Zenne'nin pehlivanlığa meraklı kocası ölürken kızı Hüveyda'nın kolunu kim bükebilirse kızının onunla evlenmesini istemiştir. Bir yıldır herkes denemiş, ama başaramamıştır. Başaran pehlivan ödülü alarak kızla evlenecektir. Pişekâr Zennelere bir ev bulur. İş arayan Kavuklu'ya da Pişekâr pehlivanlık yapmasını öğütler. Kavuklu kızın kolunu büker. Ancak Kavuklu'nun ödülü alabilmesi için bir koşul daha vardır: Kavuklu'nun sırtını yere getirecek pehlivan bulunmadığının ispat edilmesi. Pehlivanlara mektup yazılır. Sırayla Kürt, Arnavut, Yahudi, Rumelili, Denyo, Acem, Laz, Kayserili gelir, Yahudiden başka hepsi güreşip Kavuklu'ya yenilirler. Matiz güreşecekken sızar. Arslan Halil Pehlivan da gelir, o da yenilir. Başka aday olmadığı için Kavuklu ödülü kazanır.

Oyunun muhaveresi Hasta Hediyesi, Kese Muhaveresi, Meddah Başlaması muhaverelerinin bir karışımıdır. Olaylar dizisi ve gelişimi yukarıda özetini verdiğimiz Ortaoyunu faslından oldukça değişiktir. Bu oyunun tasvirlerinden kimi Topkapı Sarayı kimi Metin And özel Karagöz koleksiyonunda bulunmaktadır. Kişiler Karagöz, Hacivat, Çelebi (Ödül sahibi), Zenneler (pehlivan iki kızkardeş), Beberuhi (küçükçe), Beberuhi (daha ufak), Acem, Lâz, Yahudi, Muhacir, Türk., Burada Ödül *Tımarhane* oyunundaki tımarhane gibi yarım kubbeli bir binadır. Fasıl, Çelebi ile başlar.

Tef velvele ile başlama çalınır. Kamış nareke ile gösterme aheste aheste kaldırılır

Semai

O nühüfte gamzelerden bunu kim recâ ederdi
Bu nigâh-i aşina'î eden iktiza iderdi?
Gice gördüm encümende bün-ü nahl-i nâr-evende
Ki rakîb ile çemende Çelebim sâfâ iderdi.

Perde Gazeli

Hacivat

Gel ey zâhid kenâr-i bezm-i irfanda mekaal anla
Hakîkattır sözü âriflerin gûş et meâl anla
Mecaze hamledenler ehl-i zâhirdir bu esrârı
Sen ibretle nazar kıl fâni dünyadan misâl anla
Görünen perdedir amma verâsın bilmeden maksûd
Cihâna i'timâd etme heman zill ü hayâl anla
Tehi sanma bunu Şeyh Küşterinin yadigârıdır
Ne gûnâ gösterir bak âlemi sahib - kemal anla

H - Huzûr-î hâzırân, cem'iyyet -i ehli irfan vakt-i sefâ-yi merdan. Lâindir, münkirdir, münâfıktır hınzırdır bi-edebtir, Şeytanın dinsizliğine Rahmânın birliğine hamd-ı, bî-gaayet Şevketlû kudretlü merhametlû padişahımız efendim hazretlerinin ömrü afiyeti şahanelerine (*yeri öperek*) demem o demek değil ben bendenize ben duacınız ben hâke, ben hâk-sâre eli yüzü yunmuş, elfâzı düzgün, sözü sohbeti yerinde bir yâri kafadarım olsa her lisandan dem ursa biraz da şiire musikiye âşina olsa o söylese bendeniz dinlesem ben söylesem o dinlese her ikimiz de söylesek cümle temâşa buyuran hüzzâr-ı kirâm safâ-yâb olsalar. İş ne imiş işimizi mevlâ rast getire! (*Curcuna*) Hayalel medet bana bir güzel eğlence medet medet aman

K - Hayalel medet.. Sana güzel bir dayak medet medet aman aman

H - Hayalel medet.. Gelse ol çeşm-i siyâhım handeler peydâ eder medet medet aman aman aman (*Curcuna durur*) Acayip şey bu akşam Karagözüme ne oldu?

K - (*İçerden*) Yâhû!
Ka - (*İçerden*) Ne var kocacığım?
K — Şu yatağı çabuk ser, uykum geldi.
Ka — Ayol üç aydır yatak serili.
K — Neden öyle?
Ka — Beraber kalkarsın diye kaldırmadım
K — Çenen tutulsun... Hacivat sorarsa hasta de
H — Çok şey bir kere kapıyı çalayım (*Çalar*)
Ka — Kim ooo?
K — Hasta de. hasta de...
H — Benim, hanım abla
Ka — A Hacivat Çelebi siz misiniz, buyrun.
K — Çağırma şunu be.
H — Karagözüm evde mi?
Ka — Evde ama lâ-teşbih hasta
H — Vah vah vah haberim olsaydı ziyaret ederdim üzerinde tedarikim de yok ... hatır sormak lâzım eli boş da gidilmez ... Aaa

K — (*İçerden*) Yâhu üşüyorum bir yorgan daha ört
H — Acaba ne götüreyim? ... Karagözümün sevdiği şurdaki şeylerden almak gerek... onbeş tane yafa portakalı alsam
K — (*İçerden*) Aman karı şu lâcivert yorganı da ört
Ka — Ayol üç yorgan oldu, daha terlemedin mi?
H — Sade portakal da götürmek doğrusu ayıp olur bir şey daha ilâve edeyim .... Bir kutu balla bir kubbe tereyağı olsa pek münasip alır.
K — Yâhu çabuk ol pembe yorganı da ört
H — İyi ki aklıma geldi Karagözüm beyin kızartmasını pek sever on tane kadar alayım bizim kümesten de iki piliç alsam çok makbule geçer.
K — (*İçerden*) Yâhu çabuk ol bir yorgan daha ört
Ka — A Kocacığım yorgan kalmadı
K — Komşudan iste
Ka — Ben utanırım isteyemem
K — Çabucak birşey buluver
Ka — Neyimiz var ki ne bulayım
K — Ahırda eşeğin çulu var onu olsun ört
H — Şimdi hatırladım Karagözüm çocuktan beri meyveyi pek sever. Yemiş iskelesine ineyim elma, armut, şeftali, muz, kayısı, bardak eriği, beş on çeşit yemiş de tedarik edeyim
K — (*İçerden*) Aman karı yetiş çul çuval örtü ne varsa üstüme ört
H — Ben de amma da aldım yürüdüm ha.. Hasta kısmına bu kadar abur cubur meyva yedirilmez bal, piliç gibi şeyler sıhhatine muzır değil midir?
K — Yâhu şu üstümdeki çulları kaldır
H — Ya hekim tereyağla beyini perhiz etti ise şimdilik sormadan götüremem doğrusu
K — Hiii, gel şu pembe yorganı da kaldır
H — Belki portakal da zarardır herhalde hekime sormadan hiçbir şey götürmem
K — (*İçeriden*) Gel gel şu yatağı kaldır
Ka — Ayol ne çabuk iyileştin
K — Geliratı olmayan hasta bu kadar yatar
Ka — Şifayı buldun demek
K — Hacivatın verdiği perhiz sayesinde bir şeyim kalmadı
H — (*Hızlı sesle*) Ay.. Burada bir kese var epey de ağırca kim düşürmüş acaba, sahibini bulsam teslim eder bir sevap işlerdim
K — (*Atlayarak yerleri arar*) Eyvahlar olsun!
H — Ne oldu Karagözüm bu telâş ne?
K — Bırak yâhu çıldırmak birşey değil
H — Ne var söylesene
K — Şey sen çoktanberi burada mısın?
H — Epey vakittir buradayım
K — Burada bir kese buldun mu?
H — Ay, o kese senin mi?
K — Elbette benim, düşürmüşüm
H — Pekâla Karagözüm onu ben buldum.
K — Ver öyle ise
H — Bilirsin ki ben haram kabul etmem
K — Bilmez olur muyum. Allah Allah ver şu keseyi hay Allah razı olsun
H — Fakat iyice sahibini bulup tetkik etmeden veremem

K — Canım sen ver sahibini sonra gıdıklarsın
H — Yok Karagözüm acele etme doğru söyle bu kese senin mi?
K — Hini mini hinnet olsun ki benim Yemine de inanmaz mısın?
H — Bu nasıl yemin
K — Yalan yemin bu kadar olur
H — Hakikaten kese senin ha
K — Yâhu ben yalan kabul etmez olur muyum hiç
H — Pekâla içinde ne vardı?
K — Para
H — Ne kadar nukut vardı
K — Üç tane nohut vardı, o da bereket olsun diye kaynanam koydu
H — Nohut demiyorum nakit mevcudunu soruyorum
K — Bir kısmını harcadım da sayamadım.. Adam lâfı uzatma ver şunu be
H — Pek güzel, derûnunda ecnası muhtelife olarak ne çeşit paralar vardı?
K — Her cinsten vardı
H — Meselâ İngiliz, Fransız...
K — Aaaa İngiliz, Fransız , Danimarka, İspanya hepsi içinde polka oynuyorlardı. Ulan bizim kese baloz mu, kese vesselâm, ver yâhu.
H — Telâşeye hacet yok kese senin olduğu biraz belli oluyor bir şey daha sorayım bilirsen keseyi veririm
K — Sor bakalım
H — Kesenin çalımı nasıldı?
K — Kabadayı bir şeydi her gün on kişi döverdi
H — Yani kesenin biçimi nasıldı?
K — İyi giyinir kuşanır süslü gezerdi
H — Örme mi idi kumaş mı?
K — Hem örme hem kumaş... Dayağın miyanesi geliyor
H — Bunu bilemedin işte... Akmeşeden imâl olunmuş yeşil renkli kese
K — Ben de öyle biliyorum ... Akmeşeden kesilmiş yeşil boyalı bir sopa (*Pastav*) hay kerâta hay elinden bir keseyi alamadık
H — Meram bir letâif
K — Olsa da yesek
H — Ne yesek?
K — Bir tepsi kadayıf (*Pastav*)
H — Birâder ne kese var, ne para
K — Al bunu da et gargara (*Pastav*)
H — Maksadım seni şuraya getirip gönlümü eğlendirmek hem de bu vesile ile sana para kazandırmak
K — Ya Allah razı olsun Hacı Cavcav
H — Çünkü senin müzayakada olduğunu biliyorum
K — Hasta ağırlaması ile yalan keseye benzemesin
H — Ciddî söylüyorum Karagözüm fakat sen de becerebilecek misin
K — Becermek ben demek ben demek becermek demek.
H — Geçen gün köşe penceresinde oturuyordum (*İki defa vurarak*) çat çat kapı çalındı
K — Sizin kapı mı?
H — Evet zahir bizim kapı
K — Kusarım ödleklerin eline
H — Ne oldu birâder

K — Ne olacak kapıyı oraya yaptı da tokmağı benim tepeme taktı
H — Tarif ediyorum
K — Tarifin tesiri kafamda çatladı
H — Sana da hiç lâkırdı anlatılmaz
K — Anlaşılacak lâf tepeden inme mi olur? (*Pastav*)
H — Bir de ne göreyim ricâlden birinin etbası
K — Ulan et payı olur da bana haber vermessin
H — Öyle değil, zengin ehilden sena bir zatın hizmetkârı
K — Sakallı zerzevatçı kim?
H — Zengin bir beyden geliyor, elinde bir zarf
K — Okkalı mıydı?
H — Ne okkalısı
K — Bir zarfla kahve götürmediler mi?
H — Bir mektup açtım okudum Boğaziçinde bir zatıâli kadir tarafından geliyor
K — O saatçi Ali Kadri'yi ben de tanırım
H — Ali Kadri değil zengin bir bey beni dâvet ediyor
K — Gittin mi?
H — Gitmez olur muyum? Hemen vapura bindim Kandilli'ye çıktım
K — O meyhane çok iyidir mezeyi de bol verir
H — Meyhane değil Kandilli'de bir büyük sahilhane
K — Ulan salhaneye gidersin de beni götürmezsin
H — Hangi salhane, güzel çiçekli yalı
K — Mademki kokulu yağlı idi bir lokma da bana getire idin
H — Tuhafsın Karagözüm deniz kıyısında şirin bir köşk
K — Ferhat da orada ise deme keyfine
H — A çapkın külhani, beni dâvet eden beyin devlethanesi
K — Ha şöyle desene
H — Uşak halısı ile döşenmiş merdivanlerden çıktım, vâsi bir salon...
K — Vasil'le, Salamon da orada mı idi?
H — Büyük bir sofa beş on kişi de misafir vardı selâm verdim hemen beyin eteğine yapıştım
K — Çirişsiz tutunabildin mi?
H — Ne çirişsizi?
K — Beye yapıştım diyorsun
H — Eteğini öptüm, yer gösterdi, oturdum hoşbeşten sonra benden bir menkibe istediler yarım saat kadar çene çaldım bir kese dolusu para verdiler, öptüm başıma koydum fakirhaneye geldim bir haftadır sarfederek geçiniyorum
K — Bana ne?
H — Ben o kadar hakikatsiz miyim Karagözüm senin de sebeplenmeni isterim. Eğer hikâye masal menkibe şeyler bilirsen seni de götüreyim
K — Ben de masal tümen, ne kadar istersen
H — Yok Karagözüm herkes masal söyler fakat hikâyeyi olmuş gibi dinletmek için başlamasındadır hüner
K — Nasıl başlanır
H — Ben sana öğretirim eğer yapabilirsen seni de götürürüm
K — Öğret bakayım
H — Hak dostum hak
K — Kalk dostum kalk

H — Suhensâz-ı gülistan-ı nezâket
K — Ararlarsa gel Hasandan nezâket
H — Nihâl-i gonce-i zerâfet
K — Soğanlıkta kazı kesti bizim ahçı Zerâfet
H — Söyledikçe sergüzeşti verir bezme letâfet
K — Çingâne de olur mu hiç letâfet
H — Dinle imdi bende-i âcizden bir hoş hikâyet
K — Her kavganın sonu olur rezâlet (*Pastav*) Hay hinoğlu hin gelmişti peşni pâ meşti patî ben seninle bu akşam görüşmezdim amma kendini lâfa tuttun çekileyim îdgâha, dolaba, dilber seyrine! Bakalım faslımızda âyiney-i devrân ne suret gösterir! (*Gider*)
(*Şarkı ile Hacivat tarafından ödül kurulur*)

Şarkı

Çelebi — Niçün nâlendesin böyle?
Gönül, derdin nedir, söyle!

Seni ben istemem, öyle,
Gönül, derdin nedir, söyle!

Acaba Hacivat Çelebiyi nerelerde bulabirilim

Yörük Semai

Hacivat — Sâki, ele al bâde sefa, dem yenilendi
Dillerde elem kalmadı, âlem yenilendi,
İzin tozunu dîdelerim eyledi revnak
Ko acımasın, yâreme melhem yenilendi!

Hacivat — Maşaallah Dürtabanzâde böyle aheste aheste şarkı söyliyerek ne cânibe teşrif?
Çelebi — Bendenize mi sual buyuruyorsunuz Hacivat Çelebi?
H — Evet zâhir evlâdım
Çelebi — Teessüf olunur Hacivat Çelebi hiç felâketimi sormuyorsunuz
H — Aman evlâdım ne gibi felâket ... Doğrusu haberdar değilim
Çelebi — Üç mah mukaddem peder sizler bâki
H — Eyvah evlâdım doğrusu pek ziyade kederlendim vah vah vah
K — (*Yukardan*) Hacivat bu bey ördek çobanı mı?
H — Söylediğin söze bak bey geçit atlamış
K — Ayağı köstekliyse düşmüştür
H — Karagöz Münasebetsizliğin lüzumu yok
K — (*İnerek*) Hoş geldin beyim
Çelebi — Hoş bulduk babacığım nasılsın iyi misin?
K — İyiyim, çok şükür, sen nasılsın?
Çelebi — Babacığım ben çok dertliyim
K — Öyle ise yahni olmaz kızartma olursun
H — Ne kızartması Karagöz?
K — Ciğer kızartması be
Çelebi — Baba eğleniyor musun?
K — Haddim mi a beyim yalnız alay ediyorum

H — Karagöz beyi sıkma
K — Haltediyorsun, bey limon cinsi mi?
H — Muârefen olmayan kimseyle lâubali görüşüyorsun, beyin kimlerden olduğunu bi-biliyor musun ?
K — Biliyorum ya
Çelebi — Ben kimlerdenim?
K — Onlardan
Çelebi — Onlar kimler
K — Yirmilerin arkadaşı
H — Bilmiyorsan öğren, beye Dürtabanzadeler derler
K — Ben biliyordum Düztabanzade değil mi, birâderini de tanırım
Çelebi — Birâder kim bakayım
K — Altıparmakzâde
Çelebi — Defol oradan (*Karagöz kaçar*) Ahmak herif!
K — (*Yukarıdan*) Ne o beni mi çağırdınız?
H — Evlâdım kusuruna bakmayın biraz noksan-ı akıldır
Çelebi — Meczup olduğu belli!
K — Zırzopsunuz
Çelebi — Baba kızdırma beni şimdi tabancayı çekerim
K — Tabanca çekeceğine araba çek
H — Pederinizin vefatı çok fakirleri mahrum bırakmıştır.
Çelebi — Hayır Hacivat Çelebi bilâkis ne kadar himayesindeki fakirler varsa hepsi sabıkı misillu yine aidatlarını alırlar çünkü peder hayatında vasiyet ettiler
H — Bir takım hayrat akarı vardı onlar ne oldu?
Çelebi — Kervansaraylar, derbentler, yolculara mahsus hanlar, ılıcalar gelen giden fakirlere hatta yolculara hayrat olarak küşade.
H — Bilirim evlâdım pederiniz merhamet-i kalbiyesiyle mağrur hayır hasenatı sever şecaatli cesur pazusuna kuvvetli... Rivayet ederlerdi bir defa seyahatinde Boğazı geçerken yolu kapayan onbin okkalık kaya parçasına ayağı ile bir tekme atmış bir buçuk saatlik yola yuvarlanmış
K — Amma da yuvarlamış ha yol üstünde gidenlere bir şey olmamış mı?
H — Nasıl olmamış ellibin karınca hâk ile yeksan olmuş
Çelebi — Dürtaban namını o zaman kazanmış
K — Zavallı karıncalar Düztaban'ın hışmına uğramışlar
Çelebi — Pederin vasiyetlerinden en mühimini sizlere tevdi etmek istiyorum
H — Emri âlinizi can baş üzere kabul ederim
Çelebi — Pederde pehlivanlık müsâraalarına pek heves vardı nâmdar pehlivanların pek çoğunu himâye ederdi Serez'le Selânik arasında Tosbat yaylasında bir pehlivan ödülü inşa ettirdi idi. Meşgalemizin çokluğundan şimdiye kadar bakamadık. Geçen akşam mânasını gördüm... Behemahal işletmek icabediyor. Sizlere beşyüz lira kadar vereyim güzelce tamir ettirerek bütün diyara haber göndererek nâmdar pehlivanların hepsi gelip musârahada bulunsun, hangisi birinciliği kazanırsa ona teslim edin. Alın şu beşyüz lirayı (*Verir*)
H — Verin beyim gözünüz arkada kalmasın
K — Ay Hacivat para aldı, ortak olurum
Çelebi — Adak olarak pirinç yağ et sebze siz yorulmadan ayağınıza kadar gelir
H — Bilirim evlâdım bilirim
Çelebi — Şimdilik bizlere ya hû (*Gider*)

H — Sizlere yâ men hû evladım... Oooh beşyüz lira parayı aldım. Dört yüzünü şu ödülün tamirine sarfederim mütebaki yüz lirayı da sefayi hal ile yerim
K — (*Atlayarak*) Hacivat
H — Ne var Karagözüm
K — Ne olacak pay edelim
H — Neyi?
K — Aldığın paraları
H — Senin o parada ne hakkın var?
K — Vay ben lâkırdıları yukardan bedava mı dinledim?
H — Ben adama on para vermem
K — İşittim yüz lira artıyor şunun elli lirasını bana ver
H — Ben adama elli para göstermem
K — Bunca senelik refikiz diye böbürlenirsin bir arkadaşlık adı var
H — Bende sana göre akça. yok
K — Bende de sana dayak çok (*Pastav. Hacivat kaçar*) Hay çengel sakallı kerata ben de sana rahat vermem çekileyim köşe penceresine bakayım ahvali âlem ne gösterir (*Gider*)
Zenneler (*Hacivat tarafındaki ödüle karşı çıkarlar*) (*Hacivat karşılar*)

Şarkı

Zenneler — Müptelâ-yi gam olan rahat-ı dünyâ bilmez
Zehri hicrana kalan lezzeti sehâb bilmez
Sahili kıldı emel nüzhet sahra bilmez
Endûz yâdın olan sahili hülya bilmez
Çekilir mi a göz cevri tedâî zaman
Ateşi kahrın ile yaktın dile bin dağ nihân
Sîne-i pür söz elem gözlerimi kapladı kan
İşte mahvoldu tenim çünkü temelden virân

Zenne — Ödüle kadar gelebildik acaba ödül sahibi nerede?
K — Kimi arıyorsunuz çifte kumrular?
Zenne — Aaaa arka tarafımızda birisi var, sen kimsin?
K — Yol bekçisi
Zenne — Öyleyse bize yol göster
K — Yol buraya kadar, ileri giderseniz iş fenalaşır
Zenne — Yolda haramiler mi var?
K — Harami yok kuşbazlar var
Zenne — Kuşbazlar ne yapar
K — Napacak sizi kapana düşürür
Zenne — Sen bizi biliyor musun? Biz kapana düşmeyiz,
K — Kapandan kurtulayım derken ökseye basarsınız
Zenne — Hah hah haay ilâhi güleceğim de yoktu
K — Ben sizi güldürürüm gıdı gıdı gıdı
Zenne — Senin adın ne
K — Karagöz ağa
Zenne — Karagözlü aygırmı?
Karagöz — Bazı da elâ gözlü idiş ... Sizin isminiz
Zenne — Benim ismim Mürg-dil
K — O ne demek öyle

Zenne — Gönülkuşu
K — Benim gönlüm de kanarya kafesi, bu yanındakinin?
Zenne — Mürgü-sefa
K — Kafes geniş onu da sığdırırım
Zenne — Senin kimin, kimsen var mı?
K — Nerde, kimseciklerim yok
Zenne — Bizim de öyle, bekâr mısın?
K — Dulum daha kocaya varmadım
Zenne — Amma ettin haa erkek kısmı kocaya varır mi, demek kısmetin çıkmadı
K — Siz gelinceye kadar hiç bir kısmet çıkmadı
Zenne — Hemşiremle benim de öyle
K — Allah allah çıkmadı ha bazı kısmet ayağına gelir de insan farkına varamaz
Zenne — Demek kısmetinin şimdi farkına vardın, yakında mı?
K — İki tane birden önümde duruyor
Zenne — Görmüyoruz göstersene
K — Bugünlük kısmetim siz
Zenne — Ne kadarda dilbazsın, bülbül gibi ötüyorsun
K — Çifte kuşları görünce çığırtkanlığım açıldı
Zenne — Burada bir ödül varmış
K — Taaa karşıki bina
Zenne — Sahibi nerede çağırsanıza
K — Hacı Cavcav geliyor ben savuşayım (*Gider*)

H — Semai Yörük

Etti o güzel ahde vefâ, müjdeler olsun!
Ey âşık-ı şûride, sana müjdeler olsun!

Va'd eyledi bir gice nihânî gelecektir
Ben kuluna ol mâhlikaa müjdeler olsun!

Maşallah çifte nazeninlerim böyle takmış takıştırmış çekmiş çekiştirmiş iki dirhem bir çekirdek göz süzerek gerdan kırarak etrafı eknâfı temaşa ederek....
K — Amma da kaykıldın kerata
H — Ayakda başmak başınızda hünkârî gaz yaşmak, sırtınızda ferâceniz, iki hemşire ne canipden gelüp ne cenaha teşrif buyuruyorsunuz, hanım kızlarım?
K — Amin Hacivat
H — Ne amini
K — Dua bitti de ondan
H — Ben dua etmiyorum hanım kızları ağırlıyorum
K — Kantarcı mısın?
Zenne — Bizlere mi sual ediyorsunuz Hacivat Çelebi ?
H — Zahir kızım sizlere hitabediyorum
Zenne — Felâketimizden haberdar değilsiniz zannederim
H — Ne gibi felâket kızlarım
Zenne — Aaaah Hacivat babacığım kimsesiz kaldık
H — Peder valideye'ne oldu?
Zenne — İkisini de emri hak vaki oldu iki hemşire öksüz yetim kaldık
K — Her babası ölen buraya geliyor.

H — Pederinizden epeyce mal mülk kalmıştır zannederim
Zenne — Nerede Hacivat Çelebi altı odalı bir kuru evden başka birşey kalmadı
H — Paraya dair de birşeyler?
Zenne — Ne gezer kıymettar bir eşya bile yok
H — Vah vah bir kere etrafı araya idiniz
Zenne — Köşe bucak her tarafı aradık
Hacivat — Hiç bir şey bulamadınız mı?
Zenne — Hayır Hacivat Çelebi ... zemin katta bir büyük mahzen var bir kerre de oraya bakalım dedik iki hemşire mahzene indik köşe bucak ararken kuytu bir mahalde büyük bir demir sandık bulduk.
H — İşte şimdi servete kondunuz
Zenne — Pederimizin elbise sandığının dibinde büyük bir anahtar bulunurdu bizde bu anahtar nerenin diye merak ederdik hemşireyi yukarı gönderdim anahtarı getirttim hakikaten demir sandığın imiş
H — Açın kızım da, ben de meraktan kurtulayım
Zenne — Sandığı açtık içinde ceviz ağacından mamûl bir sandık daha onu da açalım dedik açar açmaz sedefli bir sandık daha onu da açtık oymalı pelesenk bir çekmece
H — Onu da açın kızım
Zenne — Çekmecenin içinde maun bir çekmece daha
H — Şimdi anlaşıldı kızım pederiniz çok zeki bir zat imiş mücevherata dair zî-kıymet eşyasını oraya saklamış olacak
Zenne — O çekmeceyi de açtık demirhindi ağacından işlemeli bir kutu
H — Aman kızı açın kutuyu
K — Açın kutuyu, söyletmeyin kötüyü
Zenne — Kutu kutu içerisinde on kutu daha açtık
K — Hacivat bunlar kutucu dükkânı mı açmışlar?
Zenne — En nihayet gümüş bir kutu içerisinde incili bir hamâil
H — Şimdi anladım kızım pederiniz namdar bir pehlivan idi, işittiğime göre bir çok musâraalara girmiş sırtı yere gelmemiş kendisine medarı kuvvet olan pazubendini oraya saklamış o size bir yadigârdır kızım
Zenne — Yadigâr olduğu gibi maişetimizi onunla temin ediyoruz
H — Gördün mü yâ kızım hiç bir baba evlâdını mahrum bırakmaz
Zenne — Peder yadigârıdır diye koluma bağladım mahzenden çıktık vücudumu bir titmedir aldı merdivene bastım basamak kırıldı parmaklığı tutayım dedim koptu oda kapısını açayıp dedim kapı elimde kaldı komşu hanımlarla şakalaşayım dedim kiminin kolu incildi kiminin bacağı
H — Demek kızım pazubendin yardımıyla pederinizin kuvveti size sirayet etmiş
Zenne — Daha doğrusu ben de pederim gibi bir pehlivan oldum, Zenân pehlivanı diye birkaç diyarda nam kazandım
H — Demek kızım epey diyar gezdiniz
Zenne — Pek çok memleketler gezdim herhangisinde güleştim ise galebe çaldım her ne kadar olsa serde kadınlık var artık bir yerde kalmak arzusundayım
H — Doğrudur kızım size pek çok gezmek yaramaz
Zenne — İşi dişime göre Serz'le Selânik arasında Tosbat yaylasında bir pehlivan ödülü varmış onu elde etmek için buraya kadar geldim
H — O ödül benim elimde size teslim etmek için bir müşkilât yok fakat ben her bir diyara haber gönderdim bir takım nâmdar pehlivanlar gelüp bu meydanda güleşecek hangisi galip gelirse ödüle sahip olacak, siz de kendinize güveniyorsanız ödülün harem daire-

sini size vereyim şimdilik oturun ileride gelen pehlivanlarla güleşmeğe mecbursunuz kızım

Zenne — Pilavdan dönenin kaşığı kırılsın

H — Öyleyse buyurun ikametgâhınızı göstereyim (*Giderler*) (*İçerden*) işte kızlarım hangi odayı intihab ederseniz orada istirahat edin sabah akşam da imaretten aşınızı almayı da unutmayın şimdilik Allah rahatlık versin (*Dışarı çıkar, Karagöz karşılar*) Vay Karagözüm sen burada

K — (*Ağlayarak*) Sorma Hacivat başıma gelenleri

H — Ne oldun Karagözüm ağlama yavrum ağlama

K — Burnuna kabak bağlama

H — Reca ederim Karagözüm sen ağladıkça ben müteessir oluyorum

K — Ben ağlamayım da kim ağlasın (*Yine ağlar*)

H — Canım Karagözüm ne oldun çabuk söyle

K — (*Ağlayarak*) Ah Hacı Cavcav babam sizlere ömür

H — İyi etmiş vaktinde almış

K — Neyi vaktinde almış

H — Babam kömür aldı demedin mi?

K — Suratına bir elleme yapıştırırım, ulan babam vefat etti

H — Sen nerede oturuyorsun?

K — Hangi nerede?

H — Babam Vefa'ya gitti diyorsun

K — Zeyrek Yokuşunda dayak yer misin, babam öldü

H — Ne ördü

K — Çorap ördü ne muzip herifsin babam yürüdü

H — Sılaya mı salladınız?

K — Helvacı dededen bir dayak yer misin, yürüdü

H — Kötürüm müydü?

K — Evet domates ezmesi vardı babamı götürdüler

H — Mahalle kahvesine mi?

K — Yok kıraathaneye (*Pastav*)

H — Babana ne oldu?

K — Hu dedi nefesi çıktı

H — Babanın

K — Evet

H — Hayırsız evlatmışın

K — Neden

H — Babana bir kalaycı körüğü uydura idin

K — Suratına bir yelpaze vururum ulan babam göçtü

H — Aaah Karagöz niçin vaktiyle davranıp bir payanda vurmazsın

K — Dülger bulamadım (*Pastav*)

H — Şunu âşikar söyle de anlıyayım

K — Babamı kalabalıkla götürdük

H — Nereye?

K — Edirnekapı'dan dışarıya

H — Hoşundu Karagözüm bana haber vermezsin

K — Neye haber vereyim?

H — Dolmalar helvalar yapıp teferüce gidersin ha

K — Sana ayırdım Hacivat

H — Ne ayırdın bakayım?
K — Beş kardeş tatlısı *(Pastav)*
H — İki lâkırdıyı bir araya getiremzesin külhani şunu aşikâr söyle
K — Babamı toprağa gömdük üstüne biraz su döktük biraz okuduk döndük geldik
H — Gördün mü ya şimdi anladım merak etme Karagözüm bir sene sonra bir çok baba çıkar
K — Suratına bir ballı baba yapıştırayım bari (*Pastav*)
H — Lâtife söylüyorum Karagöz demek babacığınız merhum oldu ha?
K — Evet him him oldu
H — Çok kederlendim Karagözüm öldüğünü niçin bana haber vermedin
K — Ne yapalım kader Hacivat, ölüverdi
H — Bütün bütün mü?
K — Yok yarısı evde kaldı, divâne misin sen?
H — Allah bakide kalanlara uzun ömürler ihsan etsin başın sağ olsun Karagözüm haberim olaydı ben de cenazede bulunurdum... Ne kadar oldu Karagözüm?
K — Otuz sene kadar var
H — Eey şimdi neye ağlıyorsun?
K — O zaman işim vardı şimdi aklıma geldi
H — Epey bir şeylere vâris oldun mu?
K — Ne gezer Hacivar bir kuru ev
H — Baban tutamaklı idi ev eşyasına dair kıymetli şeyler bırakmıştır.
K — Yirmi parça sökük hasır, kırk tane çatlak kâse, yirmi beş tane kırık tabak hepsi bundan ibaret
H — Zararı yok Karagözüm kendin çalışır kendin yersin
K — O bir şey değil kalan evin eşyanın yarısına da kocakarı varis
H — Demek yarısı babandan ona geçmiş
K — Hayır yarı yarıya ortakmışlar
H — Demek yarısı babanın yarısı da ananın üstünde
K — Babam ağırlığa dayanamamış altında kalmış ezilmiş, anam da dişini sıkıp dayanıp duruyor
H — Demek ana oğul yalnız kaldınız
K — Bir şey değil ama anamla geçinemiyoruz
H — Neden
K — Neden olacak malın yarısı benim diye bana kafa tutuyor, pay etmeğe kalkıyoruz hahasırın bir ucundan o tutuyor bir ucundan ben çektim mi yarısı, onda yarısı bende
H — Her nekadar olsa valdendir biraz hoş kullan
K — Geçende bir akşam sarhoş olarak eve geldim ne kadar kâse tabak varsa sokağa attım
H — Yazık değil mi, ne atıyorsun?
K — Komşular işitsin diye
H — Komşuların işitmesinden ne çıkar?
K — Karagöz miras yedi hovardalık ediyor derler a
H — Böyle şeyden hiçbir şey hâsıl olmaz
K — Olmaz olur mu kocakarı ile kavga hâsıl oldu
H — İyi etmemişin Karagöz
K — Çenesine dayanamdım pürhiddet geceyarısı evden fırladım
H — Nereye gidiyorsun
K — Nereye gideceğim belli değil Fatihten Zeyrekten Küçükpazara indim her yer ıssız

kapalı Küçükpazar Hamamı açık hamama gireyim dedim cebime yokladım otuzbeş para var

H — O kadar para ile hamama girilmez

K — Kolayını buldum hamamın kapısına mendili yaydım onbirbuçuk mangalı gibi yere çöktüm giren çıkanlar mendile para atmağa başladı...

H — Adeta dilenmek

K — Neden dileneyim gönül rızası ile para veriyorlar.

K — Epeyce de para birikti altmış senedir hamam nedir bilmem, ben de gireyim dedim...

H — Ay sen ömründe hiç hamama girmedin mi?

K — Doğduğum zaman annem bulaşık çukurunda yıkamış oğlum bir daha hamam yüzü görmesin demiş ... hamama girdim girer girmez üç kişi nalınları takırdatarak üzerime hücum ettiler heriflere yalvarmağa başladım

H — Acaba birine mi benzettiler?

K — Beni böyle kırmızılı görmüşler saka kuşu sanmışlar efendiyi kafese koyun diye çırpınıyorlar

H — Hamamlar da kibara mahsus hususî yerler vardır kafes diye ona derler.

K — Hacivat dağda yolda adam soyarlar ama hamamda kibarca soyuyorlar herif bir bohça açtı yüzüme baktı kibarca soyununuz dedi doğrusu böyle iltifatlı hırsıza kim olsa soyunur.

H — Hamamcılar sana karşı hürmet-i mahsusa da bulunmuşlar

K — Bir peştemal altıma, bir de sırtıma haydi hamamdan içeri girdim bir de ne göreyim gayet büyük değirmen taşını hamamın ortasına yatırmışlar

H — Hamamın göbek taşı

K — Öyle ise göbekli hamam olacak birkaç kişi oraya yatmışlar

H — Elbet yatarlar orada ter dökerler

K — Tellâklardan biri geldi sürünecek misin demesin mi gel de kızma zaten sürünüyoruz

H — Kese sürdürecek misin, yani kendini yıkattıracak mısın demek

K — Epey zaman ben de o göbek taşında yattım uyuya kalmışım

H — Hamamın sıcaklığı seni gevşetmiş

K — Gözümü açtım vücudumda bir titreme

H — Acayip hamam sana dokanmış olacak

K — Kalktım nalınları giyeyim dedim ikisi de kırıldı tellâk geldi buyurun halvete diye koluma girdi titremeden tellâkın kolunu incitmişim kurnanın kenarını tutayım dedim kurna koptu

H — Çok şey, bir tuhaf hastalık olmasın

K — Hastalık değil ben o göbek taşına yatmadım mı uyuya kalmışım benden evvel yaralı birisi yatmış bacağında pehlivan yakısını çıkarıp oraya bırakmış, yakı benim belime yapışmış bana pehlivanlık sirayet etmiş, vücudumun titremesi ondanmış, adeta ben pehlivan olmuşum

H — Hamamcılar senin pehlivan olduğunu anladılar mı?

K — Anlamaz olurlar mı, daha ziyade itibarım arttı

H — Sonra yıkanıp çıktın mı?

K — Büyük tasa işkembe çorbasını yaptırmışlar getirip önüme koydular, herif kaşık getirmeye gitti açgözlülükle tadına bakayım dedim elimi soktum bir avuç aldım meğerse sabun köpüğü imiş.

H — Seni sabunlamak için

K — Herif geldi tasın içinden kocaman bir at kuyruğu çıkardı

H — Lif olacak

K — Lif, mif onunla her tarafımı kabarttı bir kapıya baktım bir kendime nasıl dışarı çıkacağım diye düşünmek aldı
H — Tellâk bir ufak su döker hiçbir şey kalmaz
K — Ufak su birşey değil ya büyüğünü ederse hamam kokar... herif beni güzel yıkadı büyük havlulara sardı doğru kafese, hararetim var dedim limonata ikram ettiler, doymadım bir daha bir daha derken tamam ondört bardak içmişim giyindim çekmece başına geldim, tezgâhtar beni mahçup etti doğrusu
H — Ne dedi Karagözüm?
K — Ne diyecek hesabınız verilmiştir pehlivan demesin mi?
H — Namın, şanın hamamdan yürümeğe başlamış
K — Hem yürüdü, hem de altı saatte koştu... Hamamdan çıktım mahalle kahvesine geldim gençler gülle ile idman ediyorlar, elli okkalık bir gülleyi iki elle zor kaldırıyorlar.. Şöyle kendimi bir yoklama edeyim dedim serçe parmağımı elli okkalık güllenin halkasına taktım onbeş arşın öteye attım beni böyle gördüler biraz oynaş yapalım dediler, rasgeleni yere vurdum
H — Aferin Karagöz şimdi inandım sen adamakıllı pehlivan olmuşsun
K — Bütün mahalleli etrafımı aldılar, seni Okmeydanı'na müsakaya götüreceğiz dediler.
H — Müsaka ne?
K — Okmeydanında pehlivan müsakası varmış
H — Tuhafsın Karagözüm ona pehlivan müsabakası derler
K — Cuma günü derlendik, toplandık otuz kişi kadar beni öne kattılar Okmeydanı'nda soluğu aldık
H — Çok kalabalık mı idi?
K — Mahşer yeri gibi bölük bölük pehlivanlar oturuyorlar, bizimkiler de ayrı bir tarafa oturdular.. Birçok pehlivanlar güreşiyorlar uzaktan davul zurna sesi ile bir kalabalık kalabalık söktü herkeste bir "geliyor", sesidir gidiyor
H — Ne geliyormuş?
K — Ne gelecek altı arşın boyunda bir pehlivan geliyor, kalabalıkla pehlivan getirdiler o da bir tarafa oturdu orta yerde de güreş kesildi... Derken bir tellâl çıktı ağalar beyler paşalar işitmiyen işitsin Leylek Pehlivan demekle maruf pehlivan burada her kim ki onunla güreşir yenerse üçyüz lira borcu var
H — Çıkan oldu mu?
K — Ne mümkün kimsede cesaret yok, çıkan da olmadı
H — Demekki pek kuvvetli pehlivanmış
K — Hemen meydana fırladım ben varım, kendine güveniyorsa gelsin
H — İyi cesaret Karagöz
K — O soyundu ben soyundum kisbetleri giydik, yağlandık ballandık meydana çıktık
H — Yazık Karagözüm herif senin bir tarafını kıracak
K — Oradakiler de öyle dediler beni onun yarı boyunda gördüler ortalığı bir gülüşmedir aldı... Biraz dolaştık, tellâl yanımıza geldi ikimiz de eğildik... Allah Alllah havada uçan kartal pehlivanlar birbirini tartar Leylek pehlivanla Karagöz pehlivan birbirine çarpar hodrl meydan.. çırpıştık birbirimize el ense ettik o beni yokladı ben onu
H — Nasıl buldun pehlivanı?
K — Kale gibi
H — Eyvah yenileceksin
K — Birkaç savaştık ama çok zorlu herif
H — Kaçak güleş
K — Ne kadar kaçak güleşsem herif çullanıyor

H — Seni götürenler ümidi kesmişlerdir
K — Onların yanında mahcup olma da var ... Yarım saat kadar uğraştık
H — Bari senin tarafın kurnazlık edip berabere bıraka idiler
K — Berabere hacet kalmadı Yâ Hak deyüp herifin beline bir sarıldım kaldurup savurup attım, bir de etrafıma bakayım pehlivan meydanda yok
H — Korkudan kaçmıştır
K — Aradılar taradılar hiç bir yerde bulamadılar... Etrafımı sardılar ille pehlivanı ne yaptınsa söyle senden isteriz diye davacılığa başladılar.
H — Yine korkusundan oralarda bir yere saklanmıştır
K — Bir saat sonra Hasköy 'den bir atlı koşarak geldi attan indi burada Karagöz Pehlivan varmış neredeydir çabuk gelsin, "Benim" diye yanına gittim meğerse postacı imiş bana bir telgraf verdi
H — Acele oku ne yazmış?
K — "Sağ salim Bandırma'ya indim" imza Leylek Pehlivan
H — Amma atmışsın ha
K — Attığınla bu kadar atmalı... Ben pehlivan olduğum gibi her yerlerde güleştim çok yerde muvaffak oldum Serezli Selânik arasında Tosbat yâylasında pehlivan ödülünü zenân pehlivanları zaptetmiş ya benimle güleşirler yahut ödülü bana bırakıp giderler.
H — Pekâla Karagözüm bunlar senin bildiğin gibi değil çok kuvvetli şeyler.
K — Merak etme Hacivat ben de onlardan aşağı kalmam
H — Bir kere gider söylerim (*Gider*) *kapıyı çalar*) Hanım kızlarım!
Zenne — Ne var Hacivat Çelebi?
H — Gözünüz aydın bir pehlivan çıkageldi
Zenne — Geldiyse hoş geldi safa geldi geleceği varsa göreceği de var
H — Demek güreşmeğe muvaffak ediyorsunuz
Zenne — Elbette her pehlivanı bir isimle yâdederler namını şanını anlayın
H (*Gelerek*) Karagöz, her pehlivanı bir isimle yâdederlermiş, senin namın ne?
K — Evvelâ bana düşmez onlar söylesinler
H — (*Gider*) Kızım evvelâ nam söylemek size düşermiş
Zenne — İşitmedi ise işitsin bize adlan sanlan Zenân Pehlivanı derler.
H — (*Gelerek*) Karagözüm onların namı Zenân Pehlivanı imiş
K — Onlara zerde pehlivanı derlerse bana da Kepçeli Karagöz Pehlivanı derler.
H — (*Gider*) Kızım Kepçeli Karagöz Pehlivanı derlermiş
Zenne — Lâkırdıyla pilâv pişse derya kadar yağ benden geliyorum (*Gelir*) Hani ya burada pehlivan varmış
K — Göremedin mi , işte ben
Zenne — Ayol ben seni çocuk zannettim
K — Çok hırslanmışın da gözlerin dumanlanmış
Zenne — Yazık olacak gençliğine
K — Zarar yok seninle kim güleşse hiç yazık olmaz
Zenne — Hodri meydan
K — Hodri (*Güreşirlerken zenne kaçar*) Hacivat, pehlivanın kaçtı
H — (*Gider getirir*) Ne kaçtın kızım?
Zenne — Ayol ben namehremim yüzüme dik dik bakıyor?
K — Burası pehlivanlık meydanı her kaza, her günah burada olursa birşey lâzım gelmez
Zenne — Hodri meydan (*Güleşirken Karagöz'ün elini kolunu büker*) Al pehlivanını Hacivat Çelebi
H — Karagöz yenildin

K — Böyle yenilmek mi olur, kolumu büktü
H — Kadın kısmının yenmesi böyledir
K — Yo ben bunu saymam güreş dediğin ya o alta, ya ben
H — Bak kızım kabul etmiyor ne diyeceksin?
Zenne — Siz ne emredersiniz
K — Hodri meydan
Zenne — Hodri (*Güreşirlerken Zenne kaçar*)
K — Hacivat pehlivan gene kaçtı
H — (*Gider*) Kızım niye kaçtınız?
Zenne — Bu pehlivanı gözüm tutmadı ... Daha idman peyda etmekliğim lâzım
H — (*Gelerek*) Karagöz bak ne diyor akmanı yokmuş şimdilik güleşemezmiş
K — Öyle ise ödülü bana teslim edip gitsin
H — Ödül onlarda değil ki hatta sen bile sahip olmazsın birçok pehlivanlarla güreşerek birinciliği kazanırsan o zaman ödül senin olur.
K — Vaay daha pehlivan gelecek mi?
K — Şimdi ben ödüle giremem demek
H — Giremezsin
K — Onlar bedava mı oturacak?
H — Elbette onlar garip diyar... Dur, bakayım bir kere sorayım (*Gider*) Kızım siz burada kalacak mısınız?
Zenne — Evet Hacivat Çelebi bir daha güreşip de yenilip yenilmedik idmanımızdan sonra her pehlivanla tutuşacağız ve hem de iki hemşire, ahdimiz var bizi her kim yenerse ona varacağız
H — Sefayı hatırla oturun kızım (*Gelerek*) Ey Karagözüm bak ne diyorlar
K — Ne diyorlar?
H — Bizi kim yenerse, ona varacağız diyorlar diğer pehlivanları da yenmeyi şart koşuyorlar
K — İşimiz oldu desene
H — Göreyim seni eğer şu ödüle sahip olursan işin iş, ben gidiyorum
K — Ben de gayret eder muvaffak olurum (*Giderler*)

Türkü

Kayserili — Oynar oynar gelir bana dayanır
Akşam yatar gün doğmadan uyanır
Aman dostlar buna can mı dayanır
Ilgıt ılgıt eser yolu sılanın sılanın hey
Keçi değil boğazlıyam satayım
Eşek değil hergeleye katayım
Ilgıt ılgıt eser yolu sılanın sılanın hey
Kaleden üç kız bakar — O kız bana yan bakar
Sırmalı uçkur yapar — Bakışı beni yakar
İkisi şöyle dursun — Kayserinin kızları
Vah biri beni yakar — Yumurtaya kulp takar

Nakrat

Kınalı parmakların
Gümüştür tırnakların
Geliyor yanıma keklik
Kastin canıma keklik

Karagöz — (*Karşılar, beraber oynar*)
Kayserili — Ulan dayak yemiş tazı gibi ne zıplıyon karşımda
Karagöz — Oyunun hoşuma gitti de bende sana uydurdum?
Kayserili — Benim oyunumdan sağa ni?
Karagöz — Doğru ama kardeşim
Kayserili — Gardaşın niden oluyom, anan babamı gordu mu
Karagöz — A hemşerim
Kayserili — Hemşerin niden olayım sende Kayserilimin?
Karagöz — Değil
Kayserili — Değil de neden namusuma dokanıyon?
Karagöz — Bileydim namusuna dokunacak, hiç selâm vermezdim
Kayserili — Selamın senin olsun a sümsük herif benim gibi kibar ol da öyle hırlaşalım
Karagöz — Hırlaşmayı bir tarafa it de, zırlaşalım
Kayserili — Hiç nezeketin yoh
Karagöz — Ona nezeket demezler
Kayserili — Ne dirler baham?
Karagöz — Nezaket
Kayserili — Guleyim bari hay dilini eşek arısı sohsun nekteptemi gormedin?
K — Nektep değil mektep
Kayserili — Çok cahil herifmişsin be
K — Hangimiz?
Kayserili — Hiç okuyup yazmadın mı?
K — Hayır, senin gibi cahil kaldım
Kayserili — Ben çoh ohudum yüksek nektepten çıhtım
K — Hangi mektepten?
Kayserili — Darülfünunîden
K — Mektep arkadaşı imişiz ben de oradan çıktım
Kayserili — Kaç yaşındasın?
K — Altmış beş
Kayserili — Sizin gençliğinizde Darülfünun yoktu
K — Bizim Darülfünun Sultanahmet'te tarihe karıştı
Kayserili — Sultanahmed'in niresinde?
K — Senin üstünde meşhur Muhterihane
Kayserili — Orası mahpushane
K — Doğru ama orası Paris Darülfünundan yüksek
Kayserili — Çok kaba adamsın yahu
K — Kura çekersen kabalık senin tarafında kalır
Kayserili — Sen burada ne duruyon Avşar mısın?
K — Avşar ne?
Kayserili — Hırhız mısın?
K — Pirpiz merpiz değil pehlivanım
Kayserili — Amanın a dostlar güleceğim tepti ulan senin gibi guduk herif nasıl pehlivan olur?
K — Kendine güvenen varsa hodri meydan
Kayserili — Ben de pehlivanım emme bir namım var senin namın nedir?
K — Sen söyle de anlıyalım
Kayserili — Bağa adlan sanlan Pastırma Pehlivanı derler
K — Bana da Keskin Bıçak Pehlivanı derler seni bir doğrarsam dilim dilim kalırsın

Kayserili — Ben lahırdı yimem hodri meydan güleşmeli
K — Serçeden korkan darı ekmez hodri meydan (*Kayserili havası ile güreşirler Kayserili yenilir Hacivat gelir*)
H — Geçmiş olsun yiğidim
Kayserili — Uzak yerden galdim idmanımı almadım
K — Al ben sana bir idman vereyim (*Pastav*)
H — Aferin Karagözüm senden bu kadar memul etmiyordum
K — Varsa daha pehlivanın gönder
H — Birâder şimdi bir mektup aldım gayet nâmdar büyük bir pehlivan geliyormuş, göreyim seni yüzümü yere düşürme (*Giderler*)

Beberuhi — Türkü

İndim Haleb'e, bindim dolaba
Paraları verdim rakı şaraba
Yâlelli yâlelli yâlelli yâlelli
İhna ihna Beberuhi
(*Karagözle beraber oynar*)

Bebe — Hindistan, Türkistan, Arabistan, Acemistan, Frengistan, Edirnekapı, Çukurbostan
K — Amma uzak yerden geliyorsun, Balat batağına da uğraya idin
Bebe — Her diyarı gezdim nere gittimse, kiminle güleştimse devirdim
K — Yıkıcısın galiba
Bebe — İşittim Serez'le Selânik arasında Tosbat yâylasında pehlivan ödülü varmış
K — Sen de mi ödüle geldin?
Bebe — Aman baba şöyle uzak dur
K — Ne o korkuyor musun
Bebe — Korkmak ne demek be sana acıdığımdan söylüyorum
K — Fukara diye mi acıdın?
Bebe — Uzak dur dediğim nefesimden devrilirsin
K — Karayel rüzgârı mısın?
Bebe — Karayel yanımda kaç para eder
K — Bana kalırsa seni buraya kasırga rüzgârı atmış
Bebe — Gözüne pek ufak mı göründüm?
K — Topaç gibisin de ondan
Bebe — Babaş beni böyle ufak görüp de aldanma, ben nice ağaçları kökünden çekip kopardım
K — Ebegömeci mi topladın?
Bebe — Erlik meydan yerinde belli olur
K — Sen pehlivan mı arıyorsun?
Bebe — Pehlivan nerdeyse saklanmasın gelsin
H — (*Gelerek*) Hoş geldin Demir Pehlivan
Bebe — Hoş bulduk Hacivat Baba
K — Bunun ismi Demir pehlivan mı?
Bebe — Hem demir, hem de demir gibi
K — Seni her pehlivan yenemez
Bebe — Çok doğru söyledin baba
H — Neden yenemezmiş? El elden üstündür

K — El elden üstündür ama buna benim gibi örs çekiç pehlivanı ister. Bir vuruşta yamyassı olur

Bebe — Vakit geçirmiyelim şu pehlivanı çağırın da bir el tutalım
H — Yiğidim pehlivan karşında duruyor
Bebe — Göremiyorum
K — Dur bostandan gözlük getireyim
Bebe — Sen misin pehlivan, sakallı?
K — Benim, ne zannettin
Bebe — Bileydim buraya kadar yorulmazdım
K — Haber göndereydin ben gelirdim
Bebe — Yazık olacak canına kıymayım, pes de de güleşmeden gideyim
K — Pes ne demek
H — Yenildim demek
K — Güleşmeden evvel gitsen iyi olur
Bebe — Eğer benimle güleşirsen kendini yok bil
K — Ne yaparsın?
Bebe — Barsaklarını bir tarafa, kollarını bir tarafa bacaklarını bir tarafa
K — Hoşgeldin kasap başı
Bebe — (*Nâra atarak*) Hodri meydan
K — Hodri (*Güreşirler Beberuhi yenilir*) Al Hacivat pehlivanını

Bebe — Ben uzak diyarlardan geldim, idman yapmadım, benim büyük kardeşimi göndereyim ona cevap ver bakalım

K — Ey senin büyük birâderin mi var ?
Bebe — Var ya o idmanlıdır, ben idman almadım
K — Al sana alelhesap bir idman vereyim (*Pastav*)
(*Meydan boş kalır bir Beberuhi daha gelir*)

Bebe — Memleketimi sorarsan Elbasan, adımı sorarsan Kel Hasan

K — (*Yukardan*) Biçime bakarsan kör sıçan

Bebe — Diyar diyar gezdim, çok yiğitlerle güleştim hepsinin sırtını yere getirdim
K — (*Aşağıya iner*) Hoş geldin delikanlı

Bebe — Neden sordun
K — Konuşalım dedim de
Bebe — Benimle konuşmak için abdestin var mı?
K — Onun için mi ağzını açtın
Bebe — Yerli misin?
K — Hayır basurluyum
Bebe — Bura mahsulü müsün?
K — Maltepe'nin
Bebe — Burda mı dünyaya geldin?
K — Çarşamba pazarında
Bebe — Çarşambalısın ha
K — Bazı Perşembeli de olurum
Bebe — Burada bir topsakallı pehlivan varmış
K — Var, ne yapacaksın?
Bebe — Benim küçük birâderi yenmiş de ona haddini bildireceğim
K — Sen onun büyüğü müsün?
Bebe — Ondan on yaş büyüğüm

K — Yanlış sen onun yarısı kadar yoksun
Bebe — Sen boya bosa ne bakıyorsun, yürekteki cevhere bak
K — Yüreğin cevherli mi
Bebe — Hem cevherli hem de tosun gibi
K — O yalan işte
Bebe — Neden yalan olacakmış
K — Tosuna benzemezsin, bir kere boynuzların yok, ikincisi kedi kadar birşeysin
Bebe — Sen benim ne olduğumu anlıyamadın, benim bastığım yerden kimse geçemez
K — Neden?
Bebe — Ayağımın darbesinden toprak göçer, arkadan gelen basarsa toprağa gömülür
K — Sana kuyu kazdırmalı
H — *(Gelerek)* Hoş geldin Hasan pehlivan
Bebe — Hoş bulduk Hacivat Çelebi
H — Böyle ne tarafa teşrif?
Bebe — Küçük birâderin intikamını çıkarmağa geldim
K — Birâderin burada intikam bırakmadı
H — Yiğidim pek haklısın, ama buradaki pahlivan da zorlu
Bebe — Adam sende bir dalarsam paçadan yakalarım kurtulamaz
K — Bir dalarsan paçaya sarıl boğulursun
H — İşte pehlivanın karşında burası er meydanı kozunuzu pay edin
Bebe — Vay sen misin sakallı, korkudan şimdiye kadar söyliyemedin
K — Hadi öyleyse hodri meydan
Bebe — Hodri *(Güreşirler Beberuhi tutulmaz)*
K — Ulan fare gibi kaçıyor Hacivat bunun tutamak yeri yok *(Güreşirken Karagözün bacaklarının arasında arka tarafa kaçar)*
K — *(Her tarafını arar bulamaz)* Pehlivan içime kaçtı, yok
Bebe — *(Arkadan)* Pehlivan ne kaçıyorsun?
K — *(Arkasına bakar)* Hay köpoğlu, gelsene karşıma
Bebe — *(Gelerek)* Ne korkak şeymişsin be
K — Kim korkak be Hacivat bunun tutmak için kapan kurmalı
Bebe — Hodri yâhu
K — *(Karagöz çok uğraşır tutulmaz bir ara yakalar yener)* Al Pehlivanı
Bebe — Hadi güreşsene
K — Vay şimdi yendim yâhu
Bebe — Hadi güreşelim *(Güreşirler yener kalkar)* Ne kaçıyorsun güreşelim
K — Bu yenilmez Hacivat
H — Neden, yenilmez olur mu?
Bebe — Korktun galiba, pes de de bırakayım
K — Şimdi pestili görürsün *(Güreşirler Karagöz bacağından yakalar başaşağı tutarak)*
K — Hacivat bir kapan getirir de kapıyalım
H — Hasan pehlivan yenildi
Bebe — *(Asılı olduğu halde)* Hadi hodri meydan
K — Al sana hodri meydanı *(Pastav, Bere kaçar)* Eğer her gelen pehlivan böyle ise birşey değil
H — Haydi Karagözüm git rahat et daha pehlivan gelecek *(Giderler)*

Acem — Türkü

Sabahtan kalktım çeşmebaşında
Ayna elinde rastık kaşında
Men bir can gördüm ondört yaşında

Hara varsan gam var gam
Gülünün altında meme var meme

Sabahtan kalktım yol kenarında
Bülbüller öter çay kenarında
Men bir yar gördüm Urla dağında

Nakarat

Bir elma attım
Doldur doldur ver balaya
Üzüm götür özge yara argalaya

Nakarat

Acem — Aman aman vi dele can

K — (*Gelerek*) Aman aman aman
Acem — Men ki ünlirem, senki ayağımdan ünleyu pes Acemsen
K — Acemem
Acem — Haranın acemisen
K — Acemistanın
Acem — İranış
K — Ayranlı
Acem — İranın hangı tarafından
K — Koyu tarafından
Acem — Böyle memleket İranda yok imdi
K — Yeni kurdular.
Acem — Bizim İranı bilmirsen, çok büyüktür
K — Çok mu büyük
Acem — Dünyanın dörtte üç buçuğu bizim İran
K — Sizden başkasına kümes kadar yer kalır
Acem — Bizim İranda öyle binalar olupdu ki burda kâşeneler onların yanında çocuh gibi kalır
K — Sen nerelisin?
Acem — Tahranlı
K — Hemşerimişiz
Acem — Özün Tahrana yakınsın
K — Yakın ya, bende tarhanalı... Sizde pehlivan çıkar mı?
Acem — Bizim diyarın hemisi pehlivandı
K — Öyle ise sende pehlivansın
Acem — Beli .. Bizim Şahın bir pehlivanı olupdu on arşın boyu üç arşın kalınlığı vardı
K — İsmi nedir
Acem — Şiri Yezdan Ali Ekber Şebsteli

K — Bu ismi de ekledin mi onbir arşın olur
Acem — Kâinatın pehlivanları gelüpdü...
K — Hepsini yeniyor demek
Acem — Hacet bırakmir, gören pehlivan ferar eder
K — Hiç güleşmedi mi?
Acem — Amerikadan iki pehlivan geldi Şah kim irade eyledi Tahranın meydanında karşılaştılar birini Hemedane birini Tebrize havadan gönderdi.
K — Yol masrafından kurtulmuşlar
Acem — Ali Ekber hırsın alamıyo kendin pek tuttu perçemin kavrayıp kendi gövdesin elli arşın yukarı kaldırdı
K — Havadan Pehlivanmış
Acem — Özüm de pehlivanım, gelmişim bura çatışmaya
K — Buradaki pehlivanı pek yenemezsin zannederim
Acem — Hanadır bu pehlivan haber salalım gelen
K — Hacivat buraya gel
H — Hoş geldin Cüvecebar
Acem — Hoş bulmuşam
H — Hangi diyardan geliyorsun?
Acem — Tebriz, Isfahan, Hemedan, Tahran, Horasan, Validehan
K — Validehanında odaları mı gezmiş?
H — Ne vazife ile geldiniz
Acem — Uzun pehlivanlık arıram
H — Demek güleşeceksin
Acem — Beli
H — Güleşecek pehlivan karşınızda
Acem — Pehlivan bu olupdi bu çocuhdi
K — Çocuk mocuk hodri meydan
Acem — Çoh kabadayılık eyleme menki güleşende hırtı pırtın dökerim
K — Hıyır pırtı ne?
H — Bağırsaklarını dökecek
K — Bulaşık mı döküyor , hodri meydan
Acem — Hodri (*Güleşirler Acem yenilir*) idmanım öz değildi,
K — Git tamamla da gel (*Pastav* , *Acem kaçar*)
H — Aferin Karagöz yüzümü ağartıyorsun haydi çekil evine (*Giderler*)

Arnavut — Türkü

Tuna'da çırpar bezini
Kim sarmaz haydi more more Bulgar kızını
Öptüm elâ gözünü dimbalo haydi
more more gümüş gerdanı

Duvara vurdum kazmayı
Başına bağla yazmayı
Kim sevmez böyle yosmayı
Dimbalo haydi more more gümüş gerdanı

Karagöz — (*Karagöz de beraber oynar*)
Arnavut — Selamün güm tuzuyla biberiyle

Karagöz — Aleykümüsselâm sirkesiyle sarmısağı ile
Arnavut — Maşallah adam misin?
Karagöz — Körmüsün?
Arna — Yok canım, sahi adam misin?
K — Olacağım
Arna — Doğru daha olmamışsın
K — Yerim kurak da ondan
Arna — Kozpınarı Kozpınarı kim yemez yağlı bumbarı
K — İstersen boklu işkembe ye
Arna — Alırım baş satarım, baş olmam muhannet arkadaş
K — Ne olursan ol bana ne
Arna — Dana baldıran, tüfek, keçi boku, saçma haddin varsa kaçma
K — Arnavut, acele ile keçi bokunu saçma yaptı
Arna — İşkodra, Yanya, Kosova, Selânik, burda celdim
K — Ne getirdin?
Arna — Altıyüz baş getirdim
K — İstanbuldan başka eksikliğin mi var?
Arna — Yok canım davar getirdim
K — Sattın mı?
A — Nasıl satılmaz hepsi kavırcuk
K — Kavırcık ne?
Arna — ka ka kavır
K — Vazgeç küçük dilini yutacaksın.. Şimdi memlekete mi?
Arna — Yok canım işittim burada bir pehlivan varmış
K — Sende pehlivan mısın?
Arna — Var mı bana karşı çıkacak pehlivan?
K — Güreş biliyorsun demek
Arna — Nerede güleştim hepsi yendim
K — Ömründe hiç yenilmedin mi?
Arna — Ben yenilmem
K — El elden üstündür
Arna — Ben kolayı biliyor
K — Oyunla mı yeniyorsun?
Arna — Baktım karşımdaki beni alt edecek hemen tabanca çekiyor tepu cepirtiyorum
K — Gördün mü belayı
Arna — Nerede bu pehlivan söyle gelsin
K — Biraz işi var
Arna — Vaktim dar, çok beklemem
K — Dur çağırayım (*Gider*) Anne şu kapıyı sürmele
Anne — Akşam olmadı daha
K — Gündüz de hırsız varmış
Arna — (*Bağırarak*) Haydi more, nerede bu pehlivan?
K — (*Yukardan*) Acele etme geliyor
Arna — Çok kızdırma kırarım kapıyı
K — Sayım suyum yok daha saklanmadım
Arna — Kırarım kapu girer içeride çekerim bıçak inerim sepetleme
K— İstersen küfeleme in Anne ben ne söylersem al de
Arna — Çektim tabanca geliyorum orada

K — Anne şu tüfeği ver ... Al... Tabancayı da ver Şu kılıcı da ver... Al... Şu kulaklıyı da ver ... Al Pâlayı da getir .... Al
Arna — Ben öyle silâhtan korkmam
K — Yutturamadık
Arna — Şimdi geliyorum
K — Anne şu komşudan bir ekmek bıçağı iste
Arna — Ben ne zaman kırdım kapıyı cöreceksin
K — Şurdan bana bir yorgan iğnesi verin ben de geliyorum (*Arnavut kaçar*) Vay canına Arnavudun dışı cilâlı içi kofmuş yorgan iğnesinden korktu

Lâz —
İndim dere beklerim
Funduk dalı eklerim
Yedi yıldır çalıştım
Vah benim emeklerim

Derede gürgen dalı
Yüklen de gel yukarı
Senin gibi çapkına
Kim verir iki karı

Bir ok attım denize
Vardı çıktı yüzüne
Selâm söyler yüze
Yollasın kızı bize

İndim derelerune
Bilmem nerelerune
Elmas yüzük yaptırdım
O tombul ellerine

(*Karagözle beraber oynarlar. Lâz sükût eder*)

K — Hoş geldin... Hoş geldin be... lâf söylesene be... Dilsiz misin? Hoppala ... Ben konuşayım bari ..... Hoş geldin ... Hoşbulduk.. Nasılsın iyi misin... İyiyim çok şükür.. Nerden geliyorsun.. Dur şuna bir tokat atayım (*Pastav*)
Lâz — Merhaba gözüm nasılsın eyu musun, dolu musun, boş musun, nereden gelüp nereye gittiğimu sormazsın
K — Ben...
Lâz — Ben dünde aklıma geldü haçan ben buraya geldüm sen karşıma çıktın...
K — Ben sa..
Lâz — Gevezelüğü bırah birer birer danışalım konuşalım (*Karagöz ağzını kapar*)
K — Hay köpoğlu değirmenin çakıltaşını boğazına takmış, şunu koyuvereyim (*Bırakır*)
Lâz — Senkü bana diyeceksün?
K — (*Kapayarak*) Bir bıraksam onsekiz mil gidecek, nerden geliyorsun?
Lâz — Trabzondan (*Kapar*)
K — Ne istiyorsun?
Lâz — Haçan varmış burada pehlivan (*Kapar*)
K — Lâf güleşi edersin ben yenilerim, ne pehlivanısın?
Lâz — Lâz pehlivanı
K — Ben de kaz pehlivanı
Lâz — Bana derler Hamsi pehlivanı
K — Bana da kızgın zeytinyağ pehlivanı derler bir kızartırsam halin kalmaz
Lâz — Lâfla pilâv pişmez hodri meydan güleşmeli
K — Hodri be (*Güreşirler, laz yenilir kalkar*)
Lâz — Penu yendin sanma bir daha güleşirsin göstereceğim sana ne adam olduğumu
K — Evvelâ ben sana göstereyim (*Pastav, Lâz kaçar*) Başka var mı yenilecek, (*Gider*)

Yahudi — Balat kapisinda yirdim içeri
Buliçeler oturmuş iki keçeli
Çok oldumu oram buradan geçeli

Kamına tozam balada cümbüş kumsallana
Ande ande ande an Balada nonaki alış veriş
yoktur bizde eğleniş

Tamam üç kuruş verdim balada gidesen gelesen

Baladın üstünde Teke sarayı
Buliçeler giyer hepsi karayı
Verirsam malları alır parayı

Nakarat

K — (*Beraber oynarlar*) Hoş geldin, bezirgan
Yahudi — Yeldimse ben yeldim sana ne?
K — Ulan hatır sorduk fena mı ettik
Yahudi — Maşala Maşala hatır kim sen kim katıroğlu katır
K — Ulan yahudi ağzını topla
Yahudi — Haydi sende hamzir oğlu hamziri
K — Belâya gireceğiz
Yahudi — Senin belândan ne olur, insan tortusu
K — Ulan yahudi kızıyorum
Yahudi — Kızarsan ne yaparsın biçimsizoğlu
K — Ensene bir konarsam gözün dört açılır
Yahudi — Ay ay ay ensemi bir pire ısırdı
K — Ulan hin oğlu hin, kırarım bir tarafını
Yahudi — Affedersin şaka yaptım kusura bakma baruşalım
K — Ha şöyle yola gel
Yahudi — Sen çok yuzel adamsın
K — Neden anladın ?
Yahudi — Biçiminden belli
K — Biçimimde ne var?
Yahudi — Kavun yibi kafa, havuç yibi burun, domates surat
K — Sebze pazarı ha
Yahudi — Unuttum be doğrusu istersen hıyar gibi adamsın
K — Sağ yerimi bırakmadın koca çıfıt
Yahudi — Ne duruyorsun burada?
K — Adam bekliyorum
Yahudi — Yahudiler yok mu be aman aman hırsız var
K — Bana kalırsa sen de salakoğlu salak (*Pastav*)
Yahudi — (*Gelerek*) Çok lâflar istemez hodri meydan yolaşalım
K — Ay güleşecek de, sen bana vız gelirsin
Yahudi — Haydi bakalum ne kaçıyorsun
K — Kaçan kim ulan haydi hodri
Yahudi — Dur bakalım evvelâ kavul edelum
K — Doğru ya kavil edelim ben seni yensem...
Yahudi — Öyle değil
K — Ya nasıl?

Yahudi — Kafamdan tutmayacaksın, kollarıma ilişmiyeceksin, enseme dokunmayacaksın, belime sarılmıyacaksın, bacaklarıma el uzatamazsın, şalvarımı yırtamayacaksın, suratıma vurmayacaksın, vesselâm

K — Ne tarafından güreşeceğiz

Yahudi — Ayaklarımdan bir karış aşağıda kafamdan bir karış yukarıda nereyle güleşirsen güleş

K — Havaylan mı?
Yahudi — Mahsus söyledim, haydi başlıyalım
K — Haydi bakalım (*Güleşirler*)
Yahudi — Ay ay ay dursana be
K — Ne var?
Yahudi — Kavlimizi unuttun kafamdan tutma
K — Peki haydi öyle olsun (*Güleşirler*)
Yahudi — Dursana be
K — Ne var be
Yahudi — Kollarıma dokunma
K — Peki öyle olsun
Yahudi — Kendini sıkı tut sonra karışmam
K — Ne olacak
Yahudi — Acıyorum sana yere vuracayim de ondan
K — Zararı yok (*Güreşirler*)
Yahudi — Acele etme şalvarımı yırttın
K — Zararı yok diktiririz (*Güreşirler*)
Yahudi — Yelimi bırak hastalık var
K — Peki bıraktım (*Güreşirler*)
Yahudi — Bacaklarımda ağrı var, ilişme
K — Ben vazgeçtim sen git kendi kendine güreş
Yahudi — Aşkolsun sen beni ne zannettin, kapar mısın ödülü
K — Vay ödülü almaya mı geldin?
Yahudi — Hem alacağım, hem de yahudi pehlivanlar dolduracağım
K — Evvelâ burası Balat pazarı mı?
Yahudi — Beğenmedin mi Balat pazarını, senin gibi okkalarla çürük domates dolu
K — Al öyleyse bir tane suratına mostralık domates (*Pastav*) (*Yahudi kaçar*) Aşkolsun domates pehlivan da gitti (*Çekilir*)

Muhacir — Türkü

Alişimin kaşları kara aman
Sen açtın sineme yâre
Bulamadım derdine çare aman
Görmedin mi ol civan Alişimdi Tuna boyunda

Evleri var hane hane aman
Benleri tane tane
Saramadın yâne yâne
Görmedin mi ol civan Alişimdi Tuna boyunda

Gele gele geldim buracaza dahi gönlüm nereceğeze kimse yok mu bu murada anlanelim

K — (*Gelerek*) Birini arıyorsun
Muhacir — Yavuz avcı olduğu mu ne çabuk tanıdın
K — Avcı mısın sen?
Muhacir — Affedersin seni tazı zannettim de öyle söyledim
K — Senin biçiminden belli ne aksi olduğun
Muhacir — Sen buncağızda mı dineliyorsun a be şapşak ağızlı
K — Gelir gelmez ağzımın ölçüsünü mü aldın?
Muhacir — Ne çifte atıyorsun arpa yemiş biygir gibi
K — Arzum senden kişnemeyi öğrenmek
Muhacir — Doğru söyle sen buncağazada mı anırırsın
K — Ahırda beraberdim çekelim... Buralıyım
Muhacir — Esik olma şimdi kuyruğundan yakalarım
K — Sansar mıyım ben?
Muhacir — Burada bir pehlivan ödülü varmış
K — Vay sen pehlivan mısın?
Muhacir — Benim namımı işitmedin mi, a kaz kafalı
K — Affedersin ördek kafalı
Muhacir — Dağdeviren, zincir kıran Mestan Pehlivan derler bana
K — Aferin Bostan Pehlivanı sulak yerden geliyorsun galiba
Muhacir — Pek uzaktan geliyerim
K — Ne taraftan?
Muhacir — Cuma kasabasından
K — Hemşeri misin?
Muhacir — Sen de Cumalı mısın?
Muhacir — Böyle kasaba işitmedim sizde de pehlivan çıkar mı?
K — Bizim kasabaya pehlivan ektiler ben çıktım
Muhacir — Sen de pehlivan mısın?
K — Pehlivanım ya ne zannettin
Muhacir — Yağlı mı güleşirsin, yağsız mı?
K — Bazı yağlı, bazı yavan ekmekle vakit geçiririz
Muhacir — Oyun bilir misin?
K — Alâsını
Muhacir — Ne oyunları bilürsün?
K — İki telli zeybek Arap havası, Lâz havası
Muhacir — A be böyle değil pilivan oyunu
K — Kasap havası olmasın?
Muhacir — Boyunduruğa alabilir müsün?
K — Senin gibi öküz olursa
Muhacir — Çapraz
K — Genç iken giyerdim, şimdi vazgeçtim
Muhacir — Kurt kapanını bilir misin?
K — Sansar kapanını da bilirim
Muhacir — Hiç kimseyi kurt kapanına düşürdün mü?
K — Bir kaç tane fare kapana düştü
Muhacir — Sarma bilir müsün ?
K — Mezesine bayılırım
Muhacir — Kündeden annar mısın?
K — Çok kişileri kündeden attım

Muhacir — Makas atar mısın ?
K — Kırılırsa atarım, kullanılmaz ki
Muhacir — Paçadan nasılsın?
K — Sirke sarmısaklısı pek severim
Muhacir — Kazıklayabilir misin?
Karagöz — Çadır kurduğum zaman
Muhacir — Kaçak mı güleşirsin?
K — Dayağı gördüm mü hiç durmaz kaçarım
Muhacir — Çelme bilir misin?
K — Kimse görmezse usuletle çeler savuşurum
Muhacir — Aferin zorlu pehlivanmışın, bir çırpıda kaç kişi atarsın
K — Yirmi kişi vızgelir
Muhacir — Bu yakında hiç güleştin mi?
K — Yarımsaat evvel
Muhacir — Borcu ne koydular ?
K — Karşıki ödülü
Muhacir — Demek ödül şimdi senin hükmünde
K — Başkası muvaffak olamaz ki
Muhacir — Beni karşında hiçten mi sandın be kalçın ağızlı
K — Yine ağzını bozdun bostan Pehlivan hodri meydan
Muhacir — Pilâvdan korkanın ağzı yansın hodri
H — (*Gelerek*) Vay hoş geldin koca Mestan
Muhacir — Hoş bulduk Hacivat Çelebi
H — Ödüle güleşe mi geldin?
Muhacir — İşittim buncağız yoldan geldim kedi kadar bir pehlivan çıktı karşıma
K — Güleşelimde kedi mi, aslan mı görürsün
H — Aman Karagöz kendini kolla bu çok oyuncudur
K — Merak etme ben ona iyi göbek attırırım
H — Sakın alta düşme kasnaklar
K — Ben onu şimdi çemberden geçiririm
H — Haydi bakayım er meydanına, göreyim sizi
Muhacir — Hodri (*Güreşirler*) (*Karagöz sıkılır*)
K — Hacivat biraz yardım et be
H — Nasıl olur Karagözüm
K — Ne olur bacağımdan olsun çekiver (*Muhacır yenilir*) Hayda alâ bir pehlivan daha varmı başka (*Hacivadı da yere vurur*)
H — Aman birâder yanlış , benim
K — Affedersin yol üstünde durma
Muhacir — Gideyim bir idman yapayım dinleneyim ben sana gösteririm
K — Al sana okkalı bir idman (*Pastav*) (*Muhacir kaçar*)
H — Aşkolsun Karagözüm birinciliği kazanıyorsun
K Ödülle Pehlivan kızı ne zaman alacağız?
H — Daha pehlivan var
K — Bitmeyecek mi be?
H — Bir pehlivan daha gelecek sakın ben gelmeden güreşme
K — Sen merak etme hadi istirahate çekilelim (*Giderler*)

Türk Hırbo- Türkü

Yine gordum boyu uzun servi bulendim
Afâti gorduğum yerde daşa vurdum nacağu
Gızınanla dolaşırken ele aldık bıçağı
Afeti gorduğum yerde taşa vurdum nacağı
Honguldu hongul hongul
Honguldu hongul hongul

Karagöz — (*Yukardan bakar*) Kaçar, Anne!
Anne — Ne var oğlan
K — Bizim evin önünde kavak ağacı var mıydı?
Anne — Nasıl kavak ağacı
K — Dur bakayım (*aşağıya iner*) Ohaa amma sulak yerde büyümüş

Hirbo — Zerafet bilmiyosun boş yere hüngürme ayo sana eşek diyola ben nideyim emmi dayu salanup da ne gezersin koca çingen karşıma sıçrayıp alsana kısmetini, fende babında dokuz on dil biliyorum tarifim elbette eşek ermenice örkertas urumca popayu bana açmaz edemezsin ben anın ustasıyım sana görek kimin yakışır mı be ayo giysene sırtına benli abayu inci onarursan surdaş kester damayu

K — Hoş geldin baba Himmet
Hirbo — Hoş bulduk çerkesni gayıp buçuk millet
K — Çingene olduğumu kim söyledi, hoş geldin gözüm
Hırbo — Gozunu kargalar dalasın
K — Hoş geldin ciğerim
Hırbo — Ciğerini köpekler yesin
K — Hoş geldin canım
Hırbo — Canın çıksın
K — Hoş geldin ayı
Hırbo — Eyvallah dayı
K — Çüş ayı oğlu ayı
Hırbo — Ayu deduğun benim yanımda ufak galu
K — Sen ayıların ahu babası
Hırbo — Hemşeru burada pehlivan ödülü varmış
K — Vay canına bu da pehlivan be, ne yapacaksın?

Hırbo — Top sakallı bir pehlivan ödülü zaptetmüş gancuğu da alacakmış güleşmeğe geldim

K — Bu benim dört boyunda, bunu nasıl yenmeli şimdi aklıma geldi ben bunu da yenerim (*eve gider*) Anne

Anne — Ne var benim aslan oğlum

K — Aslan deme kedi yavrusu kadar kaldım... Şu benim bahçıvanlardan çaldığım meriven nerede?

Anne — Bahçede asmaya dayalı

K — Ver şunu (*Merdiveni yüklenir gelir*) Şimdi kolayını buldum (*Hırboya dayar çıkmaya başlar*) Sallanma düşeceğim ulan, herif te enseye bak, tekeci kalıbı gibi burun mu dedik more ağız fırın (*Ensesine oturur Hırbo sallanır merdiven düşer*) Hacivat buraya gel

H — (*Gelerek*) Ne var yavrum
K — Hacivat altında kalan yenilir mi?
H — Yenilir

K — İşte Himmet altında ben üstte
H — Yenilmişin Karagöz
K — Neden
H — Ayakların yerden kesilmiş
K — Ben inerim öyleyse
H — Geçmiş ola Karagözüm
K — Şimdi ne olacak?
H — Ben kolayını bulurum
K — Göreyim Hacivat seni emeklerim boşa gitmesin
Hırbo — Ben gazandum ödülü de alırım gancuğu da
H — İn Karagöz aşağıya
K — Yol yok
Hırbo — (*Sallanır Karagöz düşer*) Gafamdan sinek uçtu
K — Vay belim hurdahaş oldum
Hırbo — Hacivat Çelebi benu ödüle hincuk iletmeli
H — Aferin Himmet dayı çok memnun oldum ödül senin olduğu gibi Karagözün de hakkı var
Hırbo — Neden oluye
H — Sana gelinceye kadar birçok pehlivanlar yendi, onun da emeği boşa gitmesin
Hırbo — Sen ne disen ben razıyo
H — Öyle ise cemiyetinizi şu meydanda yapayım büyük **kız onun, küçüğü senin, her** ikiniz de bir arada geçinin sen bu ödülde bulundukça hiçbir pehlivan cesaret edip gelemez siz de ilelebet ödül sahibi olursunuz. Haydi Karagözüm bacanağını ödüle götür
K — Evvelâ bir dülger çağıralım
H — Dülgeri ne yapacaksın
K — Bunun için ayrı bir kapı açsın bu bir yere sığmaz ki
H — Sen bir çaresine bak (*Gider*)
K — Bunu iki kat devşirmeden başka çare yok, haydi yürü bakalım Himmet dayı (*Giderler*)
Hırbo — Hincuk geliyon (*Giderler*)

Köçek Ağırlama

Ey gül bağ eda sana oldum müptela
Gel güzel benden yana sana oldum müptela

Derunumda emelsin güzellerden güzelsin
Seni sevdim ne dersin sana oldum müptela

Sıra sıra bardaklar çifte çifte ortaklar
Cilvelice sarmakla sana oldum müptela

Diğer

Atımı bağladım ben bir meşeye meşeye
Benden selâm söyle de yavrum Ayşeye Ayşeye

Oğlum gıdı gıdı da gel gel gel
Yavrum gıdı gıdı da gel gel gel

Eller sarar yar yüreğime dert olur dert olur.

Atımı bağladım ben bir ormana ormana
Benden selâm söyle de yavrum oğlana oğlana

(*Karagöz beraber oynar para yapıştırır*)

H — Vay Karagözüm geçmiş olsun
K — Allah müstahakını versin (*Pastav*)
H — Şükür sağlığa
K — Çok şükür derelerde biten sazlığa
H — Yıktın perdeyi eyledin virân gideyim sahibine haber vereyim hemân (*Gider*)
K — Sen gittin ise beni buraya mıhlamaz, urganla bağlamazlar, her ne kadar sürçü lisan ettikse de kusurumuz affola inşallah gelecek fasılda yakanı kancaklarım. Hacivat cümlenizin kesesine bereket, sallan bullan koca oğlan (*temenna ederek gider fasıl hitam bulur*)
